

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih
državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON FIBARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON FIBARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 248. — ŠTEV. 248.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 23, 1911. — PONEDELJEK, 23. VINOTOKA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Strah v Peking. Pred novo bitko.

Kitajski uporniki so zasedli pre-
laz, preko katerega pelje želez-
nica v Wankow.

NOVE ZMAGE UPORNIKOV.

V kitajskih vladnih krogih se boje
da se bodo vojne ladje pridru-
žile upornikom.

Peking, 22. okt. — Vojni mini-
ster general Yin Chang je v bliži-
ni Sinyanchau v provinci Honan
mobil. 20,000 mož ali nima name-
na zdaj prodirati proti uporni-
kom, ki so zasedli Wu-Chang,
Hanyang in Hankow.

Provinci Honan in Hupeh loči
visoko gorovje, preko katerega
pelje samo en prelaz. Uporniki so
ta prelaz zasedli in utrdili. Tri ti-
soč cesarskih čet je bilo ločenih
od druge vojske. Te čete beže
zdaj iz Hankowa proti severu.
Vojni minister ne more zdaj ni-
siliti na prodiranje proti uporni-
kom v Hankow, ker je položaj v
Pekingu zelo resen in bode vlada
potrebovala vojne čete za obram-
bo prestolnega mesta.

Poraz vladnih čet.

Iz zanesljivega vira poročajo,
da so uporniki pri Liuchiamiao
napadli cesarske čete in celo bri-
gado poginili v beg. Uporniki so
imeli 36 topov. Med cesarskimi
četami je vladala taka panika, da
jih ni bilo mogoče ustaviti.

Kitajska nima denarja.

Amerikanski konzul v Chesoo
je poročal, da so mesta v Shan-
tungu mirna. Banka v Chesoo je
falirala.

Kitajska vlada nima denarja in
ne bode mogla izplačati uradni-
kov v glavnem mestu.

Roparske čete izkoriščajo polo-
žaj in ropajo po mestu. V Loshen
je bil boj med roparji in vojniki.

Nova bitka pred Hankowom.

Hankow, 22. okt. V mestu vlada
mir. Cesarske čete pričakujejo,
da pride jutri do novega spopada
z uporniki, ki razvijajo živahno
delavnost. Vse grice okoli mesta
so utrdili.

Peking v nevarnosti.

Peking, 22. okt. Amerikanski
misijonarji v provinci Chili so do-
bili od kitajskih dijakov poročilo,
da bode v Pekingu izbruhnila
vstaja. Tudi v Tientsinu se pri-
pravljajo na upor. V Tsinanu so
uporniki zaigrali palačo podkra-
lja. Vsa poslanstva v Pekingu in
legacije v Tientsinu so zastraže-
ne. Konzularna poročila pravijo,
da so uporniki zasedli mesto T-
chang v provinci Hupeh. V Pe-
kingu prevladuje mnenje, da je
vlada dobila vznemirjajoča poro-
čila o prodiranju upornikov in o
razširjenju revolucionarnega gi-
banja, da pa si ne upa objaviti teh
poročil.

V Shanghai se boje, da bodo ki-
tajske vojne ladje se pridružile
upornikom.

Washington, 22. okt. Združene
države so poslale v kitajsko vo-
dovje tri križarke, dva torpedo-
lovca, pet topničark in eno trans-
portno ladjo. Vojno brodovje je

Poraz Italijanov pred Tripolisom.

Turki so presenetili Italijane in
jih napadli od dveh strani.

VELIKE IZGUBE.

Italijanska vlada je sklenila, da
pošlje še 20,000 vojakov v Tri-
polis.

Berolin, 22. okt. List "Lokal-
Anzeiger" je dobil iz Tripolisa
preko Malte brzojavno poročilo,
da je pred Tripolisom bila krva-
va bitka med Turki in Italijani. —
Turki so presenetili Italijane in
jih od dveh strani napadli. V oko-
pili so našli 15 mrtvih vojakov in
po polju je ležalo več uniform,
iz česar se sklepa, da so bile ita-
lijske izgube velike. Mnogo ran-
jenih vojakov je bilo pripelja-
nih na vojne ladje. Italijani no-
čejo priznati, da so imeli izgube.
Vojne ladje niso mogle stopiti v
akcijo.

Isti list poroča, da se Turki in
Arabi v Bengazi hrabro branijo
in da Italijani še niso mogli do-
biti mesta v svojo posest. Hud vi-
har na morju je preprečil izkrea-
nje italijanskih vojnih čet.

Rim, 22. okt. Italijanska vlada
je sklenila poslati še 20,000 mož
v Tripolis.

Ministrski predsednik Giolitti
zasleduje v zunanji politiki isti
kurz, kakor v notranji. Pri vsa-
kem pojavu nemirov je takoj
zbral toliko policije in vojaštva
skupaj, da je bil vsak odpor brez-
upen. Giolitti ni pozabil italijan-
skega poraza v Abesiniji in je
vsled tega previden. V Tripolisu
hoče imeti toliko vojaštva, da bo-
do Turki videli, da je vsak odpor
zaman.

London, 23. okt. Boj med Turki
in Italijani pred Bengazi je bil ze-
lo ljut. Turki so napadli 19. t. m.
italijanske vojske, ki so bili uta-
borjeni na obrežju, pa so bili od-
biti. Drugo jutro so Italijani za-
sedli mesto. Italijani so izgubili
100 mož. Tudi Turki so imeli ob-
četne izgube.

Govori se, da so bili kristjani v
Derni in Bengazi masakrirani.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCELEŠČI DNEVNIK!

pod poveljstvom podadmirala
Murdocka.

Podkralj Yuan Shi Kai grozi.
Peking, 22. okt. Med vojnim
ministrom Yin Chang in podkra-
ljem provincije Hupeh in Honan je
nastal razdor. Yuan Shi Kai gro-
zi, da se bo pridružil upornikom,
ako vojni minister ne odloži vr-
hovnega poveljstva nad cesarski-
mi četami in se ne vrne v Peking.

Bitka pri Kwangshiu.

San Francisco, 22. okt. — List
"Shinense Freie Presse" je dobil
poročilo, da je bila glavna kitaj-
ska armada pod poveljstvom voj-
nega ministra Cin Changa pri
Kwangshiu tepena. Petnajst tisoč
upornikov je premagalo 20,000
vladnih čet. Uporniki so pripel-
jali mnogo topov, voz in municije.
Govorice so razširjene, da je ki-
tajski cesar bežal iz Pekinga in da
je bil regent umorjen.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Kitajski uporniki so zaporedoma porazili cesarske čete in groze zdaj napasti glavno mesto Pe-
king. Vlada je zbrala v Pekingu silne vojne čete. Govori se, da je princ Tsai Hsun odvedel mlade-
ga cesarja v Tsientsin, ker v Pekingu ni več varen. Slika nam kaže princa Tsai Hsuna in glavno ce-
sto v Pekingu.

Predsednik Taft grozi trustem.

V New Castle, Wyo., je rekel, da
bo prisilil truste, da bodo iz-
polnjevali zakone.

PROTI TOBAČNEMU TRUSTU.

Bivši predsednik Roosevelt je
priporočal zakonito ureditev
ženskega in otroškega dela.

V New Castle, Wyo., je imel
predsednik Taft pred poslušalci,
ki so bili večinoma cowboys, go-
vor, v katerem je dejal, da hoče-
jo trusti vse monopolizirati, da
pa jim bode ustavil monopolizi-
ranje. Prisilil bode truste, da bo-
do izpolnjevali zakone. Poslušal-
ci so izjavljali, predsednikova s
ploskanjem odobravali.

Reorganizacija tobačnega tru- sta.

Generalni pravdniki North Car-
oline, South Caroline in Virgi-
nije so imeli posvetovanja o no-
vem reorganizacijskem načrtu
tobačnega trsta. Po posvetova-
nju so izjavili, da je načrt slab in
da nasprotuje interesom produ-
centov. Generalni pravdniki bodo
vložili proti načrtu pisane ugo-
vore.

Rooseveltovo predavanje.

V petek zvečer je imel bivši
predsednik Roosevelt v Carnegie
Hall v New Yorku predavanje o
varstvu otrok in žen v tovarnah.
Priporočal je zakonito ureditev
otroškega in ženskega dela in u-
stanovitev posebnega zveznega
urada za nadzorovanje otroškega
dela. Med predavanjem je
večkrat ostro napadel državna in
zvezna sodišča, ki si hočejo pri-
lostiti pravice eksekutive in le-
gislativne.

Cena voznja.

Novi krasni parnik francoske
proge
"ROCHAMBEAU"
odpluje v soboto dne 28. oktobra.
Cene:
do Havre samo... \$30.00,
" Ljubljane... 40.00,
" Reke... 40.15,
" Zagreba... 40.35.
Vožnje listke prodaja in vsa
potrebna pojasnila daje tvrdka:
FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

Jetika med delavci najbolj razširjena.

Radikalna izprememba delavskih
in življenjskih razmer more o-
mejiti razširjenje bolezn.

DELAJSKI TRUST.

Sodarji bodo sklenili z deloda-
jalci novo delovno pogodbo.

Vzlie vsem varnostnim napra-
vam se jetika med delavci vedno
bolj razširja. Boj proti jetiki se
vodi od vseh slojev, ali brez vid-
nega uspeha. V New Yorku se je
števílo za jetiko umrlih delavcev
pomnožilo za 6 odstotkov. Odpo-
moči bi mogle prineesti le radikal-
ne izpremembe delavskih in živ-
ljenjskih razmer. Vse tovarne in
vse hiše bi se morale zdravstve-
no nadzorovati med gradnjo in
po gradnji. Otroci v mestu bi
morali imeti več igrišč. Delovne
ure in delovne plače za moške in
ženske bi se morale urediti. De-
lavci bi morali toliko zaslužiti,
da bi lahko sebe in svojo družino
dobro hranili.

Carpenterji proti kamnosekom.

Carpenterska unija šteje 309 v
New Yorku je v svoji zadnji seji
instruirala svojega delegata v
District Councilu, da se ne pote-
guje za štrajkujoče kamnoseke,
ker je njih organizacija prav de-
lavski trust. Njih unija ne sprej-
me vsakega kamnoseka pod svo-
je okrilje in zahteva po 200 do-
larjev vstopnine.

Sodarji in delodajalci.

Dne 1. novembra poteče delov-
na pogodba, ki jo je sklenila
mednarodna unija sodarjev z
zvezo delodajalcev. Med obema
strankama se vrše zdaj pogaja-
nja za novo pogodbo. Sodarji so
zadovoljni s sedanjo pogodbo in
bode vsled tega najbrže tudi ob-
veljala še znanprej.

Važna razsodba za štrajkarje.

Supreme Court sodnik Pendle-
ton v New Yorku je zavrnil za-
htevo Marble Industry Employ-
ers Association, da izda sodno
prepoved proti unijam šteje 41,
44 in 49 International Associa-
tion of Marble Workers in jim
prepove postaviti pred delavni-
cami pikete in nadlegovati uslu-
žbenca. Sodnik je v razlogih de-
jal, da so cilji štrajkarjev legi-

Nove davčne predloge avstrijske vlade.

V sedanjem državnozbornem
zasedanju bo predložila vlada
predlogo o direktnih davkih in
o zvišanju tarifov.

LJUBLJANSKO VODSTVO S. L. S.

Novi vojni minister Auffenberg
je preosnoval častnikarski urad
vojnega ministrstva.

Dunaj, 21. okt. Nove davčne
predloge pridejo na vrsto v seda-
njem državnozbornem zaseda-
nju. In sicer hoče vlada predlo-
žiti najprej predloge o direktnih
davkih, potem pa tudi o zvišanju
tarifov. Najprej pride na vrsto
zvišanje osebne dohodnine in če
bi iz tega ne rezultiralo pokritje,
šeje potem zvišanje davka na
dedščine. Zvišanje davka na ded-
ščine bode našlo odpor v poslans-
ki zbornici, kjer sede bogataši.
Mogoče je tudi, da pride na vr-
sto davek na žganje, nasprotno
pa vlada ne bo predlagala mono-
pola za vžigalce. Tudi hišni da-
vek namerava vlada reformirati.
Davek na novozgradbo bode zni-
žan. Polovica dohodkov iz avto-
mobilnega davka hoče vlada pre-
pustiti deželam za vzdrževanje
cest.

Slovenska ljudska stranka.

Izvrševalni odbor S. L. S. na
Kranjskem je sklenil, da se za
Ljubljano ustanovi samostojno
vodstvo S. L. S.

Preosnove v vojnem ministrstvu.

Novi vojni minister pl. Auffen-
berg je pričel preosnovati častni-
karski urad vojnega ministrstva.
Načelnik tiskovnega urada je po-
stal znani vojaški pisatelj pol-
kovnik Höhn, dosedanji namest-
nik ravnatelja vojnega arhiva.

tiunin in da ni dokazan obstoj za-
rote. Posamezni napadi in nasil-
stva sami ob sebi ne zadostujejo
za dokaz, da je unija soodgovor-
na in da podpira taka dejanja.
Večina članov unije ni ne ve o
takih napadih. Vse to mora biti
dokazano, predno se more izdati
sodna prepoved, kakor jo je za-
htevala organizacija delodajal-
cev.

Veseli in srečni dnevi na cesarskem dvoru.

Avstrijski presumptivni prestolo-
naslednik Karl Josip se je v so-
boto poročil s princezo Cito
Parma.

CESAR MED GOSTI.

Poroka se je vršila na gradu
Schwarzau z velikim sijajem.
Papežovo darilo.

Dunaj, 21. okt. — Danes se je
vršila na gradu Schwarzau na Ni-
žjem Avstrijskem poroka avstrij-
skega presumptivnega prestolona-
slednika nadvojvode Karl Fran-
Josipa s princezo Cito Parma-
Bourbonsko. Cesar Fran Josip je
prisostvoval poroki. Navzoči so
bili saksonski kralj Friderik Av-
gust z dvema princema, nadvojvo-
de in nadvojvodinje, sorodniki ne-
veste in vojvodske rodovine Parma-
Bourbonske in razni drugi vi-
soki dostojanstveniki. Nevesta je
nosila pri poroki dragoceno oble-
ko iz belega satina s krasnim ve-
zenjem. Vlečka je bila dolga 15
čevljev. Nevestina tancica je bila
iz redkih starih Braganza-čipk, ki
jih je hranila nevestina rodbina v
spomin.

Diadem, ki ga je imela nevesta
na glavi, je stal 10,000 kron. Nad
tisoč diamanov se je svetilo v
njem.

Papež Pij X. je poslal mladopo-
ročencema lastnorčno pismo in
dragoceno darilo, ki jo je izročilo
mladem paru posebno odposlan-
stvo pod vodstvom papeževga
majordomusa msgr. Bisletija. Pa-
pežovo darilo obstoji iz svete po-
dobe v zlatem okviru, na katerem
so papežev, ženinov in nevestin
grb.

Tronseau (truso) in darila so
razstavljena v veliki dvorani.

Nadvojvoda Karl Fran Josip je
rojen 17. avgusta 1887, in je naj-
starejši sin umrlega nadvojvode
Otona, brata sedanjega prestolo-
naslednika Fran Ferdinanda in
nadvojvodinje Marije Jožefe,
princeze saksonske.

Princeza Cita je rojena 9. maj-
nika 1892, in je hči vojvode Ro-
berta Parme in njegove druge že-
ne Marije Antonije, princezinje
portugalske.

Mladoporočena bosta stanova-
la v starem cesarskem gradu v
Hetzerdorfu pri Dunaju. Kadar
postane nadvojvoda Fran Ferdi-
nand cesar, bode Karl Fran Josip
prestolonaslednik.

KRVAVI BOJI MED ČRNCI IN BELCI.

Črnce linčan.

Coweta, Okla., 22. okt. Danes
popoldan je nastal med črnci in
belci boj, pri katerem je bil advo-
kat J. D. Bravers ustrelen. Dva
belci in dva črnce sta bila smrtno-
nevarno ranjena. Črnce E. Sud-
deth, ki je ustrelil Braversa, je
bil linčan. Iz okolice hitijo črnce
v mesto in groze, da bodo maše-
vali Suddethovo linčanje. Šerif
iz Wagnerja je poročal v Musko-
goe, Okla., da so oboroženi črnce
iz Red Bird na poti v Coweto. —
Oblasti se boje, da pride do krvo-
prelitja.

Blaznikova velika PRATIKA

za leto 1912
je dobiti iztis po 10c., 100 izti-
sov \$5.00, 50 iztisov \$2.75.
Upravištvo "Glas Naroda",
82 Cortlandt St., New York City.
ali pa:
6104 St. Clair Ave. N. E.,
Cleveland, O.

Železniške organizacije na Angleškem.

Angleške železnice se branijo
priporočati unije železniških
uslužbencev.

TURČIJA IŠČE ZAVEZNIKOV.

Dva danska generala sta izstopi-
la iz armade zaradi diferenc z
vojnim ministrom.

London, 21. okt. Komisija, ki
je bila meseca avgusta izvoljena,
da poravnava spor med železniški-
mi delavci, je objavila svoje po-
ročilo. Železniške družbe so ugo-
varjale proti priznanju železni-
ških organizacij, češ, da pri ve-
liki odgovornosti ne morejo pri-
pustiti, da bi se delavci vtikavali
v vprašanje discipline in uprave.
Komisija priporoča, da se vsa
vprašanja glede delovnega časa,
plače in delavskih razmer, ki se
medsebojno ne morejo rešiti,
predlože spravnemu uradu. Seda-
nje pogodbe veljajo še do 7. jan-
uarja 1912, nove pa do 6. janua-
rja 1914. Konečno priporočila ko-
misija, da bi delavci v slučaju
štrajka ne strahovali svojih to-
varešev, ki hočejo delati.

Turčija, Anglija in Nemčija.

Carigrad, 21. okt. Govorice so
razširjene, da išče Turčija med
evropskimi velevlasti zavezni-
kov. Nemčija bi rada pritegnila
Turčijo k trozvezi, ali Turčija bi
raje imela za zaveznico Anglijo.

Spor med danskim vojnim mini- strom in generali.

Kodanj, 21. okt. Med danskim
vojnim ministrom in generali je
nastal spor, vsled katerega sta
dva generala izstopila iz armade,
general Arendrup pa je bil odpu-
ščen. Generali so kritikovali po-
stopanje vojnega ministra, ker
je pridržal posadko v Fridericia.
General Arendrup je bil jeden
najsposobnejših generalov v ar-
madi in osebni prijatelj prestolo-
naslednikov.

Hamburg-America Line je zniža- la cene.

Hamburg, 21. okt. Vodstvo pa-
robradne družbe Hamburg-Ame-
rica Line je znižala cene za vož-
njo v medkrovju. Znižanje znaša
10 mark.

Slovenske vesti.

Nova slovenska naselbina.

V Reliance, Wyo., se je usta-
novila nova naselbina, ki dobro
napreduje in kjer je že več Slo-
vencev. V kraju so odprli nove
pregovornike.

Nova slovenska fara.

Rev. Anton Schiffrer je usta-
novil v Rock Springs, Wyo., no-
vo slovensko faro sv. Cirila in
Metoda. Prišli so že graditi no-
vo cerkev. Potrebna bi bila tudi
šola.

Za dolge zimske večere

naročite se na
"GLASNARODA"
edini slovenski dnevnik v Zdra-
ženih državah.
List velja za pol leta, torej
ravno za zimo, \$1.50; naročite ga
lahko tudi za 4 mesece, velja \$1,
ali za 3 mesece samo 75 centov.
Vsakdo najde v "Glasu Naro-
da", kaj zanimivega in mu bode
sleherni dan krajšal dolge zim-
ske večere.
Naročiti je pri upravištvo
"GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York City.

Krasni novi in brzi parnik
MARTHA WASHINGTON
(Avstro-American proge)
odpluje v soboto dne 28. oktobra
vožnja do Trsta samo 14 dni.
do Trsta ali Reke - \$38.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - \$38.60
do Zagreba - \$39.20
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja
samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno
druščinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

